

Dissertatio medica inauguralis de apoplexia

<https://hdl.handle.net/1874/345786>

45.

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
APOPLEXIA.
QUAM,

FAVENTE DEO TER OPT. MAX.

Ex Auctoritate Magnifici D. Rectoris,

D. JOHANNIS LEUSDEN,

Philosophiæ Doctoris, & Linguae Sanctæ in Illustri
Academia Ultrajectinâ Professoris Ordinarii,

NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici Consensu, & Nobilissima
Facultatis MEDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS;

Summisque in **MEDICINA** Honoribus, Prærogativis &
Privilegiis, ritè & legitimè consequendis,
Eruditorum Examine subjicit

DANIEL RICHARDS, DEVONIENSIS-ANGLUS.

Ad diem 8. FEBRUARII, horis locoque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiæ
Typographi, clō lbc xciv.

DISSERTATIO MEDICA
IN AURICULA

APOPLEXIA.

AVENTE DEO TENORE MAX.

D. JOHANNIS LUBDENI

Philosophiae Doctoris & in eadem Schola in Illustri
Academia Ultraschimensi Professoris Ordinarii,

RECITATIONE
Auspiciis Senatus Academici Casp. & Nobiles

PRO GRADU DOCTORATUS
Summae in MEDICINA Praesentibus, Praesentibus
Prætoribus, iuribus & legibus correspondendis,
Examinum Examen subijcit

DANIEL RICHARDS, Praesentibus Praesentibus

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officina Francisci HALMA, Academicæ
Typographi, cl. lxxiv.

DISSERTATIO MEDICA

I N A U G U R A L I S

D E

A P O P L E X I A .

T H E S I S I .

Inter omnes morbos, qui mortales affligunt, vix ullus datur, qui pejus Prognosticon post se trahit, quam Apoplexia. Quam ob rationem, hunc affectum duxi esse subjectum mea disputatione non indignum. Incipiam ab ejus definitione. Apoplexia est *Abolitio omnium actionum animalium sine febre*. Distinguitur ab Epilepsia & Passione Hysterica, quia in his motus convulsivi adsint. A Lethargo, quoniam semper febre comitatur. Ast non, nisi temperamentum ægri, & causæ præcedentes perpendantur, a Syncope cognosci potest: Sic ex. gr. Si aliquis ætatis juvenilis, bonâ valetudine fruens a terrore subitaneo, a venæsectione, a fumis carbonum sulphureis in cubiculo parvo clausaque &c. decedit, & sine motu manet, pronunciandum est, ægrum animi deliquio, non Apoplexia laborare. A somno naturali distingui potest, eò quod hoc morbo affecti, difficillimè, imo interdum nunquam ad actiones animales exercendas excitari possunt.

I I .

Licet hæc definitio, ita explicata, sit satis plena, & distincta, gratiâ tamen hunc affectum meliùs investigandi, placitum est mihi recensere ea, quæ paroxysmum præcedunt, & quæ eum comitantur, ut deinde his perspectis explanatisque naturam hujus morbi ac essentiam ob oculos aliquo modo ponam.

III.

Ea quæ Apoplexiæ paroxysmum præcedunt, sunt habitus pituitosus, pallor faciei, interdum rubor, ætas senilis, tempestas humida & frigida, crapula, capitis dolor & suppressio excretionis pituitosæ per os & nares, narcotica, incubus, refrigeratio extremorum.

Habitus Pituitosus. Pro ritè formanda praxi quatuor veterum temperamenta sicut Axiomata adhuc retineri debent, quæ inter habitus pituitosus locum habet, qui ex pituita in corpore abundante oritur: Pituita vero hîc est portio sanguinis viscidior, frigidior, parum spirituosa, & ad obstructionem in partium poris gignendam capax, unde non est mirandum, quod habitus pituitosus Apoplexiam præcedit, uti e sequentibus clariùs patebit. Causæ autem pituitæ viscidæ remotæ oriuntur a vitio in sex rebus nonnaturalibus commisso, uti sunt omnia quæ sanguinem viscidum reddunt, scilicet extrema animalium, caro vitulina, cibi sale indurati, pisces præsertim marini, somnus longior, vita sedentaria & otiosa, item acida sanguinem coagulando &c.

Pallor faciei oritur ob sanguinem nimis pituitosum: ut enim sanguis in arteriolas partium minutas penetret, partesque rubore afficiat, & quasi tingat, necessarium est, ut sit tenuis, floridus & ruber.

Interdum Rubor. Hic accidit ob sanguinem propriè sic dictum humori viscido admixtum, qui vasa implet & distendit, unde motu suo (præsertim quando excretio pituitæ per os & nares consueta supprimitur) aliquo modo retardatus, ubique premit, & ejus portionem tenuiorem in genarum arteriolas &c. intrudit, quæ quia per venas non æquè celeriter refluit, ibi hæret, & colorem rubrum efficit, & eò magis, quo magis crapulæ indulgeat æger.

Ætas senilis. In hac ætate notandum est, quod omnia principia seminifica declinare incipiunt, & ad suam dissolutionem festinant: sic succus digestivus (vulgo fermentum) in stomacho minus fortiter solito cibos penetrat ac dividit, unde loco chyli spirituosi, chylus vappidus, pituitosus atque obstructioni gignendæ aptus generatur, & sanguini suppeditatur.

Tempeſtas humida & frigida. Nemini non notum eſt, quod materia illa mobilis & fluxilis, quæ nos ambit, non ſit elementum purum, ſimplex, & immixtum, ſed materia variis corpusculis repleta, quæ corpuscula partim per inſpirationem, & partim per corporum noſtrorum ſanguinem ſubire poſſunt: ſic ſi multum particularum aquearum in ſe continet aër, tunc corpora noſtra humectare poteſt: unde in maſſa ſanguinea ſeroſitates augebuntur & cumulabuntur; ſi vero aër particulis frigidis & quaſi gelidis ſit imbutus, motum ſanguinis diminuet, & craſſas ejus partes craſſiores reddet, & hinc obſtructiones oriri poſſunt.

In ſomnum propenſio. Somnus non tantum ortum ſuum trahit ab animalium ſpirituum defectu, a quo poruli in cerebro non ſatis tendi ac expandi poſſunt: vel ab eorum diſpendio & defatigatione a ſeria mentis attentione, exercitio corporis &c. Sed etiam a ſanguine viſcido, qui cerebri tubulos implet, obſtruit, motum ſpirituum impedit & obruit.

Grapula. A nimia liquorum præſertim fortiorum comotatione, liquor hauſtus chylo & muco ſtomachali imbuitur, & ſic viſcidis particulis ſaturatus, per pylorum inteſtina intrat, e quibus per motum inteſtinorum periltalticum, omne quod poteſt, ora vaſorum lacteorum permeat, & mediantibus meſenterii glandulis ductum thoracicum petit, hinc ad ſubclaviam ſiniſtram properat, e qua per truncum venæ cavæ aſcendentem in ventriculum cordis dextrum deſcendit ſanguini admixendus, ex eo per ſyſtolen in arteriam pulmonalem protruditur, ad pulmones tranſit, atque hinc per venam pulmonalem ad cordis ventriculum ſiniſtrum, ut per truncum aortæ aſcendentem & deſcendentem eorumque ramulos ad omnes totius corporis partes deferatur. Liquor porro bibitus, & ſic chylo, muco ſtomachali, etiamque particulis ſanguinis crudis, viſcoſis, chyliferisque nondum in ſanguinem converſis imbutus, ob particulas quoque liquorum ſpirituofas motum ſanguinis auget, & eum rareſcit, unde ab ejus rareſcentia ope arteriarum vertebralium & carotidarum cerebrum petit, & minutiffimos cerebri ductus & porulos intrat, tandem autem ebullitione & motu rapido ſanguinis diminuto, ſero & parte quoque ſanguinis ſpirituofa partim per tranſpirationem, & partim per meatus urinarios dimiſſis, particulæ viſcidæ in cerebri meatibus anguſtioribus relinquuntur: unde a tali materia vappida &

tenaci meandri cerebri obstruuntur, spiritus obruuntur, & exinde via ad somnum profundum & Apoplexiam struitur.

Dolor capitis gravis. Ut sanguis purus & depuratus cerebro spirituum ergastulo deferatur, Provida Natura quædam vasa excretoria, glandulas dicta, fabricavit, ut per harum ductus ac tubulos, pars sanguinis crassior & glutinosior per nares, palatum &c. separetur: si vero ob hujus materiæ viscosæ abundantiam, vel ob ductus glandularum obstructos, hæc pars sanguinis glutinosa non expurgari potest, tunc necessariò sequitur, ut unâ cum sanguine per leges circulationis in cerebrum protrudatur, ubi distendendo ramulos arteriarum multifarios meningibus adhærentes, has meninges sensu acuto præditas premit, extendit, atque hinc capitis dolorem infert.

Narcotica. Opium ab ejus consistentia, odore & operatione in corpore è particulis sulphureis fætidis & terreis componi videtur. Quoniam verò parva opii dosis effectum suum exerere potest, non erit rationi incongruum asserere, quod tota ejus virtus in particulis sulphureis consistit, quæ partim ab effluviis ejus tetrosulphureis spiritus præfocant, & partim discutiendo & dimittendo particulas sanguinis acres biliosasque simul cum serositatibus per cutis poros & renum tubulos, efficiunt, ut humores & sanguis in vasis minus fluxiles evadant, unde motu sanguinis tardiùs factò, materia sanguinis viscida porulis cerebri facile adhærere & somnum profundum inducere potest.

Incubus. Rarissime hic affectus affligit eos, qui diætâ laudabili, aut cænâ parcâ utuntur: frequentius autem ii, qui vel crapulæ, vel potius nimio ciborum viscidorum ac coctionis difficilis esui, præsertim in cæna sunt dediti, hoc morbo laborant, unde stomacho nimis infarcto, ac distento, atque ejus fermento obruto, nihil præter chylum crassum sanguini suppeditatur, qui vasa pulmonum infarciens, unâ cum ventriculi distensione intrusionem aëris in pulmones, motum ac dilatationem liberam diaphragmatis musculorumque respirationi vulgo inservientium impediens, efficit, ut fiat perceptio in somno magni ponderis thoraci incumbentis, metum suffocationis inducentis. A tali quoque chylo viscido tubuli cerebri infarciri, spiritus animales obrui, nervi recurrentes & alii affici possunt.

Refrigeratio extremorum oritur ob sanguinem crassum, frigidum & pa-

& parum vividum, qui vasa minutissima pervadere nequit: huic frigiditati contribuit quoque distantia extremorum a corde (seu potius à maxima sanguinis quantitate in cordis ventriculis, unde etiam calor hujus visceris est petendus) & minor sanguinis quantitas, quæ corporis extremitatibus advenit.

I V.

In paroxysmo adsunt respiratio difficilis, pulsus debilis, nullus motus animalis.

Respiratio difficilis. Aër ob ejus gravitatem & mobilitatem ubique premens asperam arteriam, vesiculas pulmonum levissimas, intrat, ac quantum potest, expandit, donec resistantiam a membrana pulmonum lobos cingente invenit: Ab hac renitentia, aër resultat & repercutitur, unde membrana prædicta se contrahens, & vesiculas premens, efficit, ut aër ex iis sensim exprimatur usque ad sui statûs naturalis recuperationem, in quo pressionem aëris novam in sana saltem pulmonum constitutione resistere non potest: sin verò pulmones a sanguine crasso sunt nutriti, & ramuli arteriæ pulmonalis a materia viscida & tenaci sunt repleti, necessariò sequitur, ut vesiculæ compressæ fuerint: quæ compressio vesicularum dilatationem quodammodo impedire potest, & eas reddere aptas ad resistendum & infringendum aëris pressionem & gravitatem: unde respiratio difficilis.

Pulsus debilis. Notandum est, quod pulsus est dilatatio & contractio arteriarum alternata, quæ oritur a sanguinis e corde protrusione in arterias, a qua protrusione in viam strictiorem arteriæ dilatantur & distenduntur: cessante verò vi protrudente arteriæ se contrahunt & nonnihil concidunt. Quò autem volatilior & spirituosior erit sanguinis massa, eò frequentior, validiorque erit arteriarum pulsatio. Econtrario autem si sanguis sit viscidus, frigidus & minus vividus, ægre movebitur, circulabitur, expandetur, & e ventriculo cordis per ejus systolen in arterias ejicitur, unde minorem diastolen arteriæ patiuntur, & ita debiliter dilatantur, distendunturque.

Nullus motus animalis. Notum est, quod præcipua motûs animalium organa sunt muscoli. Musculus autem componitur e fibris, arteriis, venis, carne, membranâ, tendine & nervis, e quibus

quibus partes motui animali inservientes sunt fibræ, membrana tendo & nervi. Quia vero hic motus non perficitur nisi annuente animâ, necessarium est, quod anima instrumentis uteretur. Hæc instrumenta profecto sunt spiritus animales, qui ad influxum & refluxum in cerebro prompti, ab animæ nutu nervorum principia insiliunt, & musculum petunt, & fibras ejus membranofas & tendinosas inflant & turgescunt, unde musculus brevior redditus, membrum cui inseritur versus principium suum trahit & moveri facit: sin vero influxus spirituum animalium in nervos denegatur, tunc impossibile est, ut motus voluntarii perfici possint: hoc autem impedimentum oriri potest e sanguine crasso in cerebri tubulis porulisque hærente, & sic vias ad nervorum principia præcludente.

Ex his examinatis explicatisque colligo ac infero causam hujus morbi in genere esse *materiam crassam, viscidam, & ad motum sanguinis spirituumque impediendum, atque ad poros obstruendos valde aptam.* Nunc restat ergo ut locum & modum obstructionis ac simul generationis spirituum describamus.

Quoad hæc, Veteres putaverunt spiritus animales in ventriculorum cavitatibus generari e calidissimo sanguine arterioso e plexu choroide exhalante, eosque deinde ex his ventriculis in nervos impelli: sed experientia docuit hanc opinionem esse falsam: quia 1. nulla inter ventriculos & nervos fit communicatio. 2. Quia in hydrocephalo magna seri quantitas usque ad quinque libras (teste Tulpio) in ventriculis reperta fuerit, mente tamen ægri usque ad extremum sanâ existente: unde facilè cuilibet patet absurdum esse spiritus subtilissimos simul cum excrementis crassis effluere. Cartesius autem hos spiritus asseruit e sanguine arterioso plexûs choroidis in glandula pineali separari: ast hæc sententia refutatur 1. ob excrementorum copiam in ventriculis illorum hydrocephalo laborantium, ut supra. 2. Quia glandula ista fit nimis parva ad tam ingentem spirituum animalium copiam separandam, quam natura ad motus varios & alias facultates necessariò requirit. 3. eo quod arenulæ & calculi (teste Barbette) in ea inventa fuerint.

Sententiis aliorum perspectis, mea opinio est, quod materia a qua cerebri medulla nutritur, & e qua spiritus animales generantur, sit tantum pars chyli purissima (nam quod sanguis proprie ita dictus in cerebri medullam non ingreditur, ex hoc probatur, quia color partis cerebri medullaris & nervorum est albus) adducta cum ejus vehiculo sanguine per arterias cervicales ac carotides, atque ab eo in parte cerebri corticali separata, e qua a poris medullæ angustioribus recipitur (quoad partem sanguinis grossiorem, hæc in meningum duarum duplicaturas progrediens, mediantibus earum sinibus sanguini in venis jugularibus extra cranium contento per meatus multifarios immiscetur, & ad ventriculum cordis dextrum transit) in qua postquam magis elaboratur, illæ particulæ subtilissimæ & effluvia oriuntur, quæ pabulum spiritibus idoneum constituunt, & ad transeundum in medullam oblongatam, & hinc in nervos apta redduntur. Residuum autem hujus chyli spirituosum, quod in spiritus non converti potest, vel pro medullaris cerebri, cerebelli &c. partis nutritione consumitur, vel quod non assimilari aptum est, in ventriculos per poros & glandularum ductus amandatur, ut mediante infundibulo in glandulam pituitariam, & deinde in venas jugulares transeat: si vero accidat in Cachoymicis, (quorum vasa sæpius a sanguinis aliorumque humorum plenitudine distenduntur) quod sanguis ob humorem viscosum & glutinosum ei conjunctum in motu suo per arteriarum ramulos in cerebro impeditur, tunc a sanguinis novi pressione & protrusione secundum legem circulationis, necessarium sequitur, quod arteriolarum valde dilatarum fuerint, unde extravasatio & profluvium sanguinis spirituumque in eo contentorum, & hinc Apoplexia (pabulo pro spirituum generatione abscisso, & cerebro inundato) oriri possunt. Porro si pars sanguinis chylosa nutritioni cerebri &c. pabulo & generationi spirituum destinata existet mucosior ac viscidior quam solet, atque in parte medullari, vel medullam oblongatam hæret Apoplexiam quoque inducere potest.

V I. Quoad causas externas Apoplexiam inferentes, scilicet casum ab alto, contusionem, vulnus &c. studio sicco pede prætereo.

B

Quod

V. I. I.

Quod attinet *Prognosin*: dico Apoplexiam ortum suum a sanguinis extravasatione ducentem esse lethalem. Sin vero oriatur Apoplexia ab obstructione solâ in parte medullari, tunc ager excitari, relevari ac curari potest nulla Paralyfi subsequente. Si verò fiat obstructio in medulla oblongata, vel potius, si nervorum omnium ora principiaque a materia glutinosa obliniuntur & occluduntur, conclamatum est. Si tantum aliqua nervorum ora obstruantur, tunc, quamvis succedat unius vel plurium partium paralyfis, tamen mediis idoneis a medico perito usurpatis excitari, & diu a morte (consideratis considerandis) præservari potest laborans. Quo major & profundior est somnus, a quo æger difficilius expergitur, eo majus portendit vitæ periculum. Respiratio & pulsus difficilis ac debilis, malum. Alia præfagia ex ægri temperamento, ætate, causis remotis &c. peti possunt.

V. I. I. I.

Naturâ morbi investigatâ, superest, ut methodum curandi, quæ est duplicis generis, proponamus; scil. alia est instituenda in paroxysmo ad ægrum excitandum, alia vero extra paroxysmum ad relapsum præcavendum. In paroxysmo medicus ad Apoplecticum vocatus, primò eum distinguere debet a mortuo; videndo an respiratio exstet; hoc efficitur, si speculum ori admoveatur, & videat, an ejus superficies humectetur; vel collocentur ante nares & super labia flocculi, ut videatur, an hi respiratione moveantur; si ægrum vivere compertum fuerit, tunc in paroxysmo, ubi in cachochymicis sanguis pariter atque humor pituitosus adest, *venefectio* conducit. Ast verò ubi præsertim in senibus humores pituitosi ac frigidi peccant, *venefectio* est fugienda, & ejus loco admoveantur humeris *Cucurbitula* scarificatæ, vel non scarificatæ, & imponatur vertici capitis raso *vesicatorium* acre & amplum ad materiam viscidam in cerebri porulis stagnantem dissolvendum, & spiritus excitandos. Interim applicetur naribus *spir. sal. volat. Armon. cum ole. succin. & tint. assfat.* mixtus, & in phiala

I N A U G U R A L I S. 11

phiala collum angustum & longiusculum habente contentus. Illi-
nantur & affricentur etiam tempora & nucha *ol. lavend.* vel *major.*
destillato. Paretur porro & injiciatur tepidè quamprimum *Clyster*
acris. Sed hic non possum, quin notem errorem medicorum,
qui in hoc morbo nullam moram tolerante præscribunt enema-
tum bases ex decocto herbarum, quæ sæpissimè nec adsunt, nec
nisi post longum tempus parari possunt. Ad hoc malum ergo vi-
tandum, sequentem formulam excogitavi

℞. *Hydromel.* vel *Aq. pulg.*
concoct. ℥viij.

cui adde *Infus. Croc. metal.* ℥ij.

Sal. gem. ℥ij.

Diaprun. solut. ℥j.

M. pro enemate.

Si ab his non resuscitetur æger, injiciatur naribus per syringam
parvam *Spir. sal. volat. Armon.* vel si lubeat, *Aq. Pulgii* tempe-
randus. Si his tentatis, æger ad se redeat, sique quoque sit faci-
lis ad vomendum, & vires permiserint, exhibeatur tale vomito-
rium

℞. *Aq. Card. bened.* ℥ss.

Infus. Croc. metal. ℥j.

Oxymel. Scyllit. ℥ss. M.

Ad ejus operationem promovendam bibat possetum cum thee in-
fusione, vel loco Emetici detur Catharsis.

℞. *Mass. pil. coch. maj.* ℥j.

Mercur. dulc. gr. viij.

Troch. Alhand. gr. iij.

Diagrid. gr. iij.

Syr. de ros. solut. q. s.

F. Pil. deauranda.

Quæ quoque post debita intervalla per tres vel quatuor vices sunt
repetendæ. Si purgantia debiliora desiderentur

℞. *Fol. Sen. Alexand.*

Sine stipit. ℥ss.

Troch. Agar. ℥j. ad ℥ss.

Sem. Anis. ℥j.

Infund. in s. q. Aq. font. & stent.

Super cineres calidos per noctem

12 DISSERTATIO MEDICA

*Manè colatura ℥iij. Addatur
Syr. rosac. solut. ℥℥. M. F. Potio.*
Deinde diebus interpolatis exhibeantur medicamenta, quæ hu-
mores viscidos incidunt, attenuant, & simul pulmones & fau-
cium glandulas expurgant.

℞. Rad. Salsaparil. ℥ij.
Lign. Guaj. cum Cort. ℥℥.

Macerentur per horas xij.
in aq. simp. ℔iij. Mane
affundatur Aq. tepida q. s. &
Adde Rad. Helen. ℥℥.

Fenic. ℥j.

Calam. Aromat. ℥vj.

Herb. puleg. Mij.

Serpil.

Majoran. aa. Mj.

Scabios.

Card. bened. aa. M℥.

Sem. Fenic. dulc.

Anis. aa. ℥℥.

F. S. A. Apozema expressionis

℔iij. vel v. Adde Suc. cochl.

depurat. ℥iij. Aq. Angel.

magis comp. ℥ij.

Syr. de beton. comp.

de Eryfimo aa. ℥ij. M. sumat.

haustum tepide ter vel quater in die

Postquam materia crassa partim per purgantia, & partim per tale
decoctum sit attenuata, sudorifera e volatilibus convenire pos-
sunt: nam si volatilia exhiberentur, dum massa sanguinea est
nimis viscida, particulis ferosioribus sic profligatis, & tenacibus
relictis, obstructio pororum potius quam referatio sequeretur.

℞. Aq. Puleg. ℥ij.

Lil. Conval. ℥j.

Spir. Sal. vol. Armon. gt. xvj. ad xxiiij. M.

Cap. cochleatim donec excitabitur sudor. vel

Eliciantur sudores per decoctum præscriptum aliquot guttis Spir.
Sal. vol. Armon. additis. Humoribus attenuatis Infusa & Conserva
Ro.

Rorismarin. Salv. cum decoct. Lign. Sassafr. ad cerebrum & genus nervosum corroborandum conducunt. Interim utatur æger ad libitum potu Thèia & Coffee cum aliquibus imct. Castor. guttis ad somnum repellendum. Ad vires refocillandas haustus cardiaci permitti potest. Conveniunt aër serenus & moderatè calidus, vigilix moderatæ, exercitium, cibi, qui succum tenuem, & alibilem præbent; uti caro vervecina, pulli &c. pro potu cerevisia tenuis, infus. Coffèe, Thèe, hydromel &c. Subinde in tempore vernali & autumnali in usum revocari Catharsis & alia possunt. Pro curatione Paralysis, si hunc morbum sequeretur, eadem methodus inservire potest, paucis externis usurpatis, & sic finem impono.

COROLLARIA.

I.

Febris est motus sanguinis auctus cum dolore & debilitate virium.

II.

Ex una eademque causa omnis febris (febre maligna & hectica exceptis) oriri potest.

III.

Circulatio sanguinis non tantum fit in artuum extremitatibus ex gr. digitorum &c. sed in omnibus aliis corporis partibus.

IV.

Venæsectio acrimoniam sanguinis non tollit.

V.

Diaphragma, muscoli intercostales &c. in respirationis actione sunt merè passiva.

V I.
*Suppressio mensium nisi sit subitanea, nullius morbi est
causa.*

V I I.
Absurdum est asserere factum in utero per os uutriri.

V I I I.
*Semen humanum imagines compendiosas vel epitomen
omnium partium, sanguinis quoque ac humorum uti-
lium in se continet: unde deduco primum sanguificatio-
nis principium; morbos hæreditarios &c.*

I X.
*Omnes corporis partes a cibis diversarum specierum nu-
triri possunt: unde adaptatio pororum a particulis pe-
culiariter figuratis refellitur.*

X.
*Vero simile est quod singule corporis partes præter tubu-
los peculiare, peculiarem habeant etiam succum (vul-
go fermentum) per quem extrahunt, disponunt & con-
vertunt alimentum in suarum nutritionem.*

X I.
*Probabile est vertiginem ortum suum ducere ob quosdam
tubulos in thalamis nervorum opticorum obstructos.*

X I I.
Cerebrum, æque ac ossa, non sentit.

F I N I S.